

Obsah

1. Stanovení pojmů a zaměření	9
2. Klima, zeměpisná šířka a nadmořská výška, biorytmy, sezóny	12
2.1 Úvod	12
2.2 Klima a zeměpisná šířka	13
2.3 Nadmořská výška	15
2.4 Biorytmy	17
2.5 Závěr	25
3. Stres	26
3.1 Úvod	26
3.2 Psychologický stres	26
3.3 Tělesná námaha	27
3.4 Zranění a operace	31
3.5 Popálení	34
3.6 Elektrický proud	36
3.7 Závěr	36
4. Civilizační ovlivnění prostředí a jeho dopad na obranu lidského organismu	38
4.1 Úvod	38
4.2 Epidemiologický průzkum populací; výskyt infekcí a alergií	40
4.3 Vliv na vnímavost pokusných zvířat	47
4.4 Vliv na plicní obranné mechanismy	52
4.5 Vliv na celkové nespecifické mechanismy obrany	54
4.6 Vliv na specifické imunitní mechanismy	62
4.7 Závěr	70
5. Tabakismus	72
5.1 Epidemiologie odolnosti pod vlivem tabakismu	73
5.2 Tabakismus a nádory	75
5.3 Kouření a sliznice	77
5.4 Kouření a plicní makrofágy	78
5.5 Polynukleární leukocyty	79
5.6 Inhibitory proteáz	80
5.7 Jiné humorální působky	81
5.8 Tabakismus, imunoglobuliny a protilátkové funkce	82
5.9 Buňkami zprostředkovaná imunita	84
5.10 Alergie a autoimunita	85
5.11 Závěr	85
6. Průmyslové chemické škodliviny	86
6.1 Úvod	86
6.2 Aromatické mutagenni a kancerogenni uhlovodíky	87

6.3	Organická rozpustidla. Ethylismus	93
6.4	Fenoly a jejich deriváty	96
6.5	Pesticidy	98
6.6	Různé hromadně vyráběné a užívané chemikálie	101
6.7	Závěr	106
7.	Částečkové anorganické látky	108
7.1	Úvod	108
7.2	Silikóza	108
7.3	Azbestóza	113
7.4	Jiné částečky	118
7.5	Závěr	120
8.	Kovy a metaloidy	122
8.1	Úvod	122
8.2	Kovy bez fyziologické funkce	123
8.3	Biogenní kovy	133
8.4	Závěr	144
9.	Záření	145
9.1	Úvod	145
9.2	Mutace a nádory	147
9.3	Záření a nespecifické humorální mechanismy	151
9.4	Odolnost proti infekcím	154
9.5	Baktericidie séra	155
9.6	Fagocytóza polynukleárů	155
9.7	Makrofágový systém	157
9.8	Lymfatická tkáň	159
9.9	Protilátková funkce buněk	165
9.10	Imunoglobuliny	171
9.11	T-lymfocyty	178
9.12	Přecitlivělost	182
9.13	Odvrh transplantátů a tolerance	183
9.14	Autoimunita	184
9.15	Ultrafialové záření	185
9.16	Závěr	186
10.	Závěry	188
	Rejstřík	224